

Перебуваючи на вершині конфлікту

Кен Санде

<http://peacemaker.net/project/slippery-slope/>

Часто конфлікти виникають через незадоволені бажання. «Звідки війни і звідки ворожнеча між вами? Хіба не звідси — не з ваших пристрастей, які воюють у ваших членах? Ви прагнете — і не маєте, вбиваєте й заздрите — і не можете досягнути. Ворогуєте і воюєте. Не маєте, тому що не просите» (Якова 4:1-2). Навіть хороші бажання можуть перетворитися на вимоги та надмірний контроль. Вони можуть стати ідолами, можуть спонукати нас засуджувати інших людей, уникати чи карати їх, доки ми не отримаємо бажане (див. Луки 10:38-42). Ця прогресія часто починається з незначних розбіжностей, але не встигнемо ми озирнутися, як скочуємося по слизькій доріжці конфлікту, який може піти у двох напрямках.

Перший вид реакції – спроби відсторонитися та втекти

Люди схильні використовувати реакцію втечі, коли вони більше зацікавлені у тому, щоб уникнути неприємних людей чи ситуацій, ніж у правильному розв'язанні розбіжностей.

Втеча. Один зі способів як можна уникнути конфлікту – це втекти. Це може виражатися у розриві відносин, звільненні з роботи, подачі документів на розлучення чи зміну церкви. Втеча може бути виправданою за крайніх обставин (див. 1-Самуїла 19:9-10), але в більшості випадків вона лише відкладає правильне розв'язання проблеми.

Заперечення. Багато людей обирають другий спосіб уникнути конфлікту — вдавати, що проблеми не існує. Або учасники конфлікту просто відмовляються робити те, що має бути зроблено для правильного розв'язування проблем. Така реакція приносить лише тимчасове полегшення і зазвичай посилює ситуацію (див. 1-Самуїла 2:22-25).

Самогубство відбувається, коли люди втрачають будь-яку надію вирішити конфлікт, і тоді вони можуть спробувати вийти з ситуації (або відчайдушно волати про допомогу), спробувавши накласти на себе руки (див. 1-Самуїла 31:4). Самогубство ніколи не стане правильним способом вирішення конфлікту.

Другий вид реакції — перехід в атаку

Багато людей схильні вибирати інший вид реакції — перехід до нападу, тому що більш зацікавлені в тому, щоб контролювати інших і домагатися свого, ніж у тому, щоб зберегти правильні взаємини.

Напад. Деякі люди намагаються перемогти опонента, використовуючи різні форми насильства або залякування, такі як словесні нападки (включаючи плітки та наклеп), фізичне насильство або спроби завдати людині фінансової або професійної шкоди (див. Дії 6:8-15). Така поведінка завжди посилює конфлікт.

Судові розгляди. Хоча деякі конфлікти можуть бути законно розглянуті цивільним суддею (див. Дії 24:1-26:32; до Рим. 13:1-5), судові розгляди зазвичай завдають шкоди відносинам, зменшують наше християнське свідчення і часто не дозволяють досягти повної справедливості. Ось чому християнам заповідано докладати всіх зусиль, щоб вирішувати свої розбіжності у церкві, а не в цивільних судах (див. Матв. 5:25-26; 1е до Кор. 6:1-8).

Вбивство. У крайніх випадках люди настільки відчайдушно хочуть виграти суперечку, що намагаються знищити тих, хто виступає проти них (див. Дії 7:54-58). Хоча більшість людей насправді не стануть вбивати когось, в очах Бога ми все одно є винними у вбивстві, коли відчуваємо гнів чи зневагу до інших людей (див. 1-Івана 3:15; Матв. 5:21-22).

Євангелія – ключ до світу

Ключем до зміни нашого ставлення до конфліктів є Євангелія – добра звістка про те, що Бог уклав мир з нами та між нами, пославши Свого Сина померти за наші гріхи й дати нам нове життя через Його воскресіння (до Кол.1:19-20; до Еф.2:14-16). Коли ми повірили в Ісуса Христа, то отримали прощення і поєдналися з Христом і один з одним (Дії 10:43; до Філ. 2:1-2). Потім Бог починає перетворювати нас за подобою Свого Сина, дозволяючи нам звільнитися від гріховних звичок втечі та нападу і готувати до того, щоб ми стали миротворцями, що відображають славу любові, що примирює, в розпал конфлікту (2е до Кор. 3:17-18; до Кол.3:12-15).

Шляхи миротворчості

Миротворці – це люди, які «дихають» благодаттю. Натхненні Євангелією, вони постійно черпають доброту і силу Ісуса Христа, а потім ніби «видихають» Його любов, милосердя, прощення та мудрість, щоб розвіяти гнів, покращити порозуміння між людьми, сприяти справедливості, служити прикладом покаєння та примирення.

Замість шести видів реакцій, представлених на верхній частині слизької доріжки, важливо використовувати біблійний підхід до миротворчості, дію якого можна розділити на дві категорії: особиста миротворчість та миротворчість за допомогою посередників.

Особиста миротворчість

Звернімо увагу на три біблійні способи вирішити конфліктну ситуацію особисто (наодинці) між вами та іншою стороною.

Не звертати уваги на образу.

Багато суперечок настільки незначні, що можна вирішити, спокійно пропустивши образу. «Розважливість людини стримує її гнів, а її достоїнство – вибачати провину» (Пр. 19:11). Не помічати образу - є однією з форм вибачення, яка має на увазі усвідомлене рішення не говорити про образу, не зациклюватися на ній і не дозволяти їй перерости на гіркоту або гнів.

Примирення.

Якщо образа надто серйозна, щоб її не помічати, або вже пошкодила нашим відносинам, потрібно розв'язати проблеми через сповідь, викриття з любов'ю і прощення. «Отже, якщо принесеш свій дар до жертovníка і там пригадаєш, що твій брат має щось проти тебе, залиши там свій дар перед жертovníком, піді спершу помирися зі своїм братом, а тоді вже приходь і принось свій дар» (Матвія 5:23-24). «Брати, якщо і впаде людина в якийсь переступ, то ви, духовні, виправляйте такого духом лагідності, кожний пильнуючи за собою, щоб і самому не потрапити в спокусу» (до Гал. 6:1; див. Матвія 18:15). «...вибачаючи і прощаючи одне одному, коли хто проти кого має якусь скаргу. Як Христос простив вам, так само й ви робіть» (Кол. 3:13).

Переговори.

Навіть якщо вдасться успішно розв'язати питання взаємин, нам все одно доведеться розв'язувати матеріальні питання, пов'язані з грошима, майном чи іншими правами. Це слід робити в процесі переговорів, у ході яких ви та інша людина прагнемо досягти угоди, яка б задовольняла законні потреби кожної зі сторін. «Нехай кожний дбає не про себе, а про інших» (до Фил. 2:4).

Миротворчість з допомогою посередників

Коли суперечка не може бути вирішена особисто, Бог закликає нас звернутися по допомогу до інших віруючих.

Посередництво.

Якщо дві людини не можуть дійти згоди наодинці, вони повинні попросити одного або кількох людей, здатних об'єктивно оцінити ситуацію, щоб як посередники зустрітися з ними та надати допомогу в більш ефективному вивченні можливих розв'язань проблеми. «...а коли не послухає, візьми із собою ще одного або двох, щоб устами двох або трьох свідків підтвердилося кожне слово» (Матв. 18:16). Посередники можуть ставити запитання та давати поради, але відповідальність за ухвалення остаточного рішення про те, як вирішити розбіжності, залишається за сторонами, які перебувають у конфлікті.

Арбітраж.

Коли ви та опонент не можете дійти добровільної угоди щодо суттєвого питання, то можете призначити одного або кількох арбітрів, які вислухають ваші аргументи та винесуть обов'язкове рішення, щоб урегулювати питання. «А ви, маючи життєві судові справи, настановляєте суддями тих, хто нічого не значить у Церкві?» (1е до Кор. 6:4). Апостол Павло говорить про те, що таких людей слід шукати серед віруючих.

Підзвітність.

Якщо людина, яка називає себе християнином, відходить від Господа, відмовляючись примиритися і чинити правильно, Ісус Христос наказує керівникам церкви викривати таких з любов'ю, покликати до відповіді на підставі Святого Письма і сприяти покаянню,

справедливості та прощенню: «Як ви вважаєте? Коли в якогось чоловіка буде сто овець і одна з них заблукає, чи не покине він дев'яносто дев'ять у горах і не піде шукати заблукалої?...Коли не послухає їх, скажи Церкві, а коли й Церкві не послухає, нехай буде тобі як язичник і митник» (Матвія 18:12,17).

Як бачите, реакція в якій є відсторонення і втеча лише відкладає правильне розв'язання проблеми, а різні види нападу зазвичай псують відносини та посилюють конфлікт. Тому, як правило, спочатку потрібно спробувати вирішити конфлікт особисто (наодинці), використовуючи один із перших трьох способів примирення (не звертати уваги, примирення та переговори).

Якщо неодноразові спроби особистої миротворчості не допомагають розв'язати проблему, то вам, можливо, доведеться вдатися до одного з інших способів примирення (посередництво, арбітраж та підзвітність), що вимагатиме допомоги інших людей з вашої церкви чи інших громад.